

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11C/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120202527
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120202527.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci sporu žalobkyne: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, pobočka Trnava, Vl. Clementisa 24/A, 917 22 Trnava, IČO: 30 807 484, proti žalovaným: 1. U.. K. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/X, Y., 2. U.. E. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, obe žalované zastúpené: JUDr. Darina Kurňavová, advokátka, Kapitulská 5, Trnava, o zaplatenie sumy 3.533,61 eura a o návrhu žalobkyne na prerušenie konania, takto

rozhodol:

- I. Návrh žalobkyne na prerušenie konania sa **z a m i e t a**.
- II. Žaloba sa **z a m i e t a**.
- III. Žalované v 1. a 2. rade **m a j ú** voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 10.03.2020, doručenou súdu dňa 11.03.2020, domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalované zaplatiť žalobcovi sumu 3.533,61 eura, ako aj náhradu trov konania.

2. Súd žalobe v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu č.k. 11C/18/2020-30 zo dňa 27.04.2020, proti ktorému podali žalované v 1. a 2. rade v lehote odpor s vecným odôvodnením, preto súd uznesením č.k. 11C/18/2020-77 zo dňa 14.05.2020 platobný rozkaz zrušil.

3. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že jej činnosť v oblasti výkonu sociálneho poistenia upravuje zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení ako lex specialis. Žalované sú v zmysle Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 11D/23/2017, D not 9/1781, zo dňa 05.05.2017 vydaného notárom O.. O. E., právoplatného dňom 05.05.2017 dediacimi dedičmi po poručiteľovi - A.. U. S., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX. Poručiteľ nesplnil voči žalobkyni povinnosť zaplatiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie a poistné do rezervného fondu solidarity v celkovej sume 3.533,61 eura, vyplývajúce z prehľadu mesačných výkazov samostatne zárobkovo činnnej osoby, resp. daňových priznaní (saldokonta) za obdobie 01/2014, 02/2014, 07/2014 až 12/2014 podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Na základe osvedčenia o dedičstve žalované po poručiteľovi zdedili a v rámci dedičstva nadobudli majetok, pričom čistá hodnota dedičstva podľa osvedčenia je 130.258,66 eura. Žalobkyňa v účtovníctve eviduje voči poručiteľovi ku dňu jeho úmrtia pohľadávku v celkovej sume 3.533,61 eura. Žalobkyňa si predmetnú pohľadávku riadne a včas prihlásila do dedičského konania. O skutočnosti, že sa pohľadávka nenachádza medzi pasívami, sa žalobkyňa dozvedela až po právoplatnosti uznesenia o dedičstve. Po žiadosti o vysvetlenie u notára bolo zistené, že dedičia vyjadrili nesúhlas so zaradením pohľadávky do pasív dedičstva, čo

malo za následok jej neuvedenie v konečnom uznesení o dedičstve. Keďže pohľadávka žalobkyne voči poručiteľovi nebola vysporiadaná, zodpovedajú za ňu žalované v plnej výške, pretože výška nadobudnutého dedičstva prevyšuje poručiteľov dlh. Z uvedených dôvodov žalobkyňa výzvami uplatnila v zákonnej lehote právny nárok na zaplatenie dlžnej sumy od žalovaných v zmysle § 470 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dedičia zodpovedajú za dlhy poručiteľa podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli k celkovému dedičstvu. Žalované na výzvy žalobkyne prevzali, avšak uplatnenú pohľadávku do dňa podania žalobného návrhu neuhradili.

4. Žalované v odpore uviedli, že popierajú pohľadávku žalobkyne v celom rozsahu. Žalobkyňa vydala dňa 04.11.2016 rozhodnutie č. XXX-XXXXXXXXXX-GCXX/XX, v ktorom rozhodnutí predpísala v zmysle ustanovení zákona o sociálnom poistení A. U. S. (manželovi žalovanej v 1. rade a otcovi žalovanej v 2. rade) sumu 3.533,61 eura ako údajný dlh na poistnom na nemocenské poistenie, povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a poistnom na rezervný fond za obdobie január 2014, február 2014, júl 2014, august 2014, september 2014, október 2014, november 2014, december 2014. Rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť, nakoľko A.. U. S. podal v zákonnej lehote odvolanie. Dňa XX.XX.XXXX A.. U. S. zomrel. V tomto čase sa konanie viedlo u žalobkyne - ústredie, ktoré rozhodnutím č. XXXXX-X/XXXX-BA zo dňa 27.01.2017 odvolanie zamietlo v celom rozsahu a potvrdilo napadnuté rozhodnutie žalobkyne - pobočka. V citovanom rozhodnutí ústredie oznámilo pobočke, že šetrením zistilo, že rozhodnutie č. 23835-2/2017-BA nemôže nadobudnúť právnu účinnosť, pretože A. U. S. dňa XX.XX.XXXX zomrel a toto rozhodnutie bolo pobočke zaslané ako právne neúčinné. Napriek tomu, že rozhodnutie ústredia žalované v 1. a v 2. rade považovali za vecne nesprávne, nemali možnosť podať správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, keďže podľa predpisov o sociálnom poistení v takomto čase vydania rozhodnutia bolo právne neúčinné a Správny súdny poriadok predpokladá pre podanie takejto žaloby existenciu právoplatného rozhodnutia. V uznesení o dedičstve táto pohľadávka nebola zaradená do pasív dedičstva. Žalované namietli, že neexistuje žiaden dlh poručiteľa voči žalobkyni. Žalované v 1. a 2. rade poukazujú na § 194 ods. 3 zák. o sociálnom poistení, ktorý ustanovuje, že ak sa začalo konanie o povinnosti uhradiť preplatok na dávke, o povinnosti platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, pokuty a penále pred úmrtím účastníka konania, konanie sa dňom jeho úmrtia zastaví. V danom prípade sa konanie zastavilo dňa 16.01.2017. V čase zastavenia konania nebolo právoplatne s vykonateľnosťou rozhodnuté o nedoplatku na poistnom, takže žalované sú toho názoru, že pohľadávka v sume 3.533,61 eura nemá právny dôvod. Žalované zastávajú ten názor, že rozhodnutie, ktorým bolo predpísané poistné, vychádza z nedostatočne zisteného skutkového a právneho stavu veci a z nezrozumiteľnej nejednoznačnej výšky vymeriavacieho základu. V období, ktoré je uvádzané v rozhodnutí, nebol poručiteľ osobou samostatne zárobkovo činnou a nespĺňal status SZČO. V tom čase nebol držiteľom žiadneho oprávnenia živnostenského alebo iného podľa osobitného predpisu, ktoré by mu zakladalo účasť na sociálnom poistení. V rozhodnutí nie je uvedená žiadna takáto skutočnosť, na podklade ktorej by mala poručiteľovi vzniknúť účasť na sociálnom poistení. V Registri daňových subjektov bol účastník konania registrovaný od 02.06.1994 do 13.02.2014 s prideleným DIČ: 1030556835, čo je právne významnou skutočnosťou pre trvanie účasti na sociálnom poistení. Rozhodnutie žalobcu - ústredia č. 23835-2/2017-BA zo dňa 27.01.2017 nenadobudlo právne účinky, a preto nemožno odôvodnenie rozhodnutia č. 700-0412249316-GC04/16 suplovať dôvodmi uvedenými v tomto neúčinnom rozhodnutí ústredia. Žalované vzniesli aj námietku premlčania predpísaného poistného, nakoľko ide o predpis za obdobie roka 2014. Keďže konanie bolo v zmysle zákona o sociálnom poistení zastavené, nemožno ustanovenia tohto zákona aplikovať ďalej, vrátane ustanovenia o stanovení premlčacej lehoty na predpísanie a vymáhanie poistného podľa zákona o sociálnom poistení. Žalované ďalej uviedli, že v rozhodnutí ústredia bolo rozhodnutie pobočky na predpis poistného odôvodnené tým, že Slovenská lekárska komora vydala dňa 15.05.2006 neb. A.. U. S. Licenciu č. P na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolání lekár v odbore všeobecné lekárstvo, ktorá licencia bola dočasne pozastavená od 31.11.2014 do 30.10.2015. Podľa právneho názoru žalobkyne - ústredia v rozhodnutí o odvolaní, v prípade, ak lekár má platnú licenciu L1A (bez ohľadu na skutočnosť, či ju aj aktívne využíva), lekárovi vzniká povinnosť na sociálnom poistení, resp. v danom prípade táto povinnosť pokračovala. Žalované poukazujú na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Vs/1/2019 zo dňa 30.04.2019, ktorým rozhodol Najvyšší súd SR vo Veľkom senáte správneho kolégia, pričom závery vyjadrené v citovanom uznesení považujú žalované za právne relevantné v súvislosti s obranou v tomto konaní. Pokiaľ ide o preukázanie statusu SZČO neb. A.. U. S., žalované uvádzajú, že tento mal ako samostatne zárobkovo činná osoba povinnosť na sociálnom poistení len do 31.12.2013, pretože do tohto dátumu prevádzkoval zdravotnícke zariadenie v ambulancii - kategórii lekár v Špecializačnom

odbore všeobecné lekárstvo ako fyzická osoba na podklade Rozhodnutia Trnavského samosprávneho kraja č.j. TA/2006/3598 zo dňa 20.09.2006, ktoré rozhodnutie bolo tým istým správnym orgánom zrušené ku dňu 31.12.2013 rozhodnutím č. TA/00962/2013/OZaHF-007 zo dňa 07.10.2013 a týmto istým dňom bolo vydané rozhodnutie č. TA/00962/2013/OZaHF-009, ktorým bolo povolené prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia ambulantnej zdravotnej starostlivosti - ambulancie všeobecného lekárstva pre dospelých obchodnej spoločnosti A. U.: XX XXX XXX. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že dňom 31.12.2013 zanikla účasť neb. A.. U. S. na sociálnom poistení ako fyzickej osoby a od 01.01.2014 vznikla povinnosť platiť poisťné obchodnej spoločnosti W., s.r.o.. Záverom žalované žiadali žalobu zamietnuť a priznať im nárok na náhradu trov konania.

5. Žalobkyňa sa v replike vyjadrila, že povinný A.. U. S. bol evidovaný v registri Sociálnej poisťovne, pobočka J. ako samostatne zárobkovo činná osoba od 01.08.1994 do 13.02.2014 a od 01.07.2014 do 30.06.2015. Povinnému boli vydané rozhodnutia o nezániku poistenia k 31.12.2013 a zániku poistenia k 13.02.2014, o vzniku poistenia od 01.07.2014, ktoré nadobudli právoplatnosť po odvolacom konaní dňa 05.10.2016; rozhodnutia o prerušení poistenia od 10.12.2014 do 30.06.2015 a rozhodnutia o zániku poistenia k 30.06.2015, ktoré nadobudli právoplatnosť po odvolacom konaní dňa 10.10.2016. Otázku statusu samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení z titulu vydania oprávnenia na vykonávanie činnosti nielen vecne správne, ale aj logicky a zrozumiteľne vysvetlil Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č.k. 14Sa/11/2017-41 z 19.12.2017 (potvrdený NS SR č.k. 9Sžsk/16/2018 zo dňa 26.09.2018), zohľadňujúc tak formálnu ako aj materiálnu rovinu oprávnenia. Formálnou rovinou je samotná existencia tohto oprávnenia, zatiaľ čo rovinou materiálnou je praktická možnosť vykonávať činnosť v zmysle tohto oprávnenia a mať z nej príjem. Rovnaký výklad vyplýva aj z krajským súdom citovaných nálezov Ústavného súdu SR, pričom opačný názor by viedol k záveru, že po splnení zákonných podmienok by mohol ktokoľvek získať x licencií a tvrdiť, že žiadne z nich nevykonáva a takto neprimerane prenášať dôkazné bremeno na správny orgán. Vznik takejto situácie je neprípustný. Zákon vychádza z racionálneho predpokladu, že ten, kto požiada o vydanie licencie, má záujem túto činnosť vykonávať. Ak by porúčiteľ A. U. S. mal úmysel vykonávať činnosť lekára výlučne iba v pracovnom pomere, nebolo potrebné žiadať o vydanie takejto licencie. Pokiaľ mal záujem vykonávať samostatnú zdravotnícku prax, avšak ju dočasne nevyužívať, mohol požiadať o pozastavenie licencie podľa § 73 zákona č. 578/2004 Z.z.. Ani túto zákonnú možnosť porúčiteľ nevyužil. Podmienkami pre vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby je jednak status samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorý bol naplnený a výška príjmu, ktorá bola taktiež naplnená. Pre existenciu dlhu na poisťnom na sociálne poistenie nie je rozhodujúce, či je predpísaný rozhodnutím alebo nie. Porúčiteľovi vznikla povinnosť platiť poisťné už samou skutočnosťou podnikania ako samostatne zárobkovo činnnej osoby, teda nie až od predpísania poisťného. Platenie poisťného je zákonná povinnosť, existujúca nezávisle od toho, či poisťné bolo alebo nebolo rozhodnutím predpísané. Iný prípad by bol, ak by išlo o penále. To reálne vzniká až právoplatným a vykonateľným rozhodnutím. Žalobkyňa poukazovala na ustanovenia § 141 ods. 1, § 142, § 143, § 147 ods. 1, 2, 3 zákona o sociálnom poistení. Žalobkyňa ďalej uviedla, že lehota na predpísanie poisťného bola dodržaná, uplynula by až v roku 2024, a teda nie je možné aplikovať na túto vec ustanovenie § 147 ods. 3 zákona o premlčaní práva na vymáhanie poisťného, táto lehota totiž ani nezačala plynúť. Keďže žalobkyňa postupuje v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, nemožno v tomto prípade aplikovať v prípade premlčania ustanovenia § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pri príprave žaloby na súd sa začala tzv. kauza „lekári“. Senáty Najvyššieho súdu SR, príslušné na rozhodovanie v správnych veciach, v súčasnosti nezastávajú rovnaký právny názor na postavenie držiteľov licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (L1A) v oblasti sociálneho poistenia, a preto nie je rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR, odôvodňujúca zovšeobecnenie právneho názoru vo vzťahu k držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (L1A), toho času ustálená a jednotná. Veľký senát správneho kolégia Najvyššieho súdu SR uznesením sp.zn. 1Vs/1/2019 zo dňa 30.04.2019 zaujal právny názor k otázkam nastoleným uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 10Sžsk/33/2017 zo dňa 19.02.2019 vo veci posúdenia právneho postavenia držiteľa licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (L1A) na účely sociálneho poistenia. Po zaujatí právneho názoru veľký senát postúpil vec príslušnému senátu na prejednanie a rozhodnutie o kasačnej sťažnosti Sociálnej poisťovne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 2Sa/4/2017-70 zo dňa 07.07.2017. Najvyšší súd SR vychádzajúc z právneho názoru vyjadreného veľkým senátom rozhodol o kasačnej sťažnosti tak, že rozsudkom sp.zn. 10Sžsk/33/2017 zo dňa 22.05.2019 kasačnú sťažnosť zamietol. Rovnaký právny názor na posudzovanú vec vyslovil Najvyšší súd SR aj v rozsudkoch sp.zn. 7Sžsk/30/2018, sp.zn. 7Sžsk/55/2018 a sp.zn. 7Sžsk/147/2018, všetky zo dňa 21.08.2019. S právnym názorom veľkého

senátu vyjadreným v uznesení sp.zn. 1Vs/1/2019 zo dňa 30.04.2019 sa však nestotožňuje senát 9S, ktorý sa chce od záverov veľkého senátu odchýliť. Z uvedeného dôvodu uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 9Sžsk/94/2018 zo dňa 23.09.2019 postúpil vec podľa § 466 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu. Senát 9S už skôr rozhodol v skutkovo rovnakom prípade rozsudkom sp.zn. 9Sžsk/16/2018 zo dňa 26.09.2018, ktorým kasačnú sťažnosť žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 14Sa/11/2017 zo dňa 19.12.2017 ako nedôvodnú zamietol, čím sa stotožnil s právnym názorom žalobkyne v tejto veci. Žalobkyňa proti rozsudku NS SR v kontexte s uznesením veľkého senátu NS SR vo veci - lekári licencia L1A podala ústavnú sťažnosť. Žalobkyňa zatiaľ nemá vedomosť o ďalšom rozsudku NS SR po vydaní uznesenia veľkého senátu NS SR, t.j. toho času zatiaľ disponuje len dvoma konkrétnymi rozsudkami NS SR - jeden je v prospech žalobkyne (vydaný pred uznesením veľkého senátu) a druhý v neprospech, teda rozhodovacia prax NS SR po vydaní uznesenia veľkého senátu ešte nie je ustálená. Na základe uvedeného v súlade s podanou ústavnou sťažnosťou navrhla žalobkyňa konanie prerušiť podľa § 164 CSP do vyriešenia danej otázky.

6. Žalované sa v duplike vyjadrili v tom zmysle, že poukazujú na závery uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Vs/1/2019 zo dňa 30.04.2019, v ktorých odpovede na jednotlivé otázky sú právne relevantné aj v danej právnej veci. Pokiaľ ide o návrh žalobkyne na prerušenie konania, ponechávajú na rozhodnutí súdu, či návrhu na prerušenie konania vyhovie. Žalované sú toho názoru, že v tomto čase sú dané dôvody na zamietnutie žaloby.

7. Žalobkyňa ako dôkazy predložila uznesenie OS Trnava č.k. 11D/23/2017, D not 9/17-81 zo dňa 05.05.2017, Zápisnicu o pojednávaní č.k. 11D/23/2017, D not 9/17-74 zo dňa 05.05.2017, Prehľad mesačných výkazov samostatne zárobkovo činnnej osoby saldokonto za obdobie 01/2014, 02/2014, 07/2014 až 12/2014, výzvy zo dňa 12.09.2018, kópiu zásielky, kópiu doručenky, ústavnú sťažnosť zo dňa 09.09.2019.

8. Žalované ako dôkazy predložili Rozhodnutie č. 700-0412249316-GC04/16 zo dňa 04.11.2016, Odvolanie zo dňa 21.11.2016, Oznamenie o postúpení odvolania zo dňa 01.12.2016, Zaslanie rozhodnutia zo dňa 22.02.2017, Rozhodnutie č. 23835-2/2017-BA zo dňa 27.01.2017, Výzvu zo dňa 12.09.2018, Záznam z rokovania zo dňa 25.09.2018, Stanovisko zo dňa 12.10.2018, Poslednú urgenciu zo dňa 02.05.2019, Stanovisko zo dňa 07.06.2019, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Vs/1/2019 zo dňa 30.04.2019, Rozhodnutie TSK č.j. TA/2006/3598 zo dňa 20.09.2006, Rozhodnutie TSK č. TA/00962/2013/OZaHF-007 zo dňa 07.10.2013, Rozhodnutie TSK č. TA/00962/2013/OZaHF-009 zo dňa 07.10.2013, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. 8701-27/2020-TT zo dňa 25.08.2020, rozsudok NS SR sp.zn. 7Sžsk/30/2018 zo dňa 21.08.2019, uznesenie Ústavného súdu SR č.k. II.ÚS 243/2020-54 zo dňa 26.05.2020.

9. Žalobkyňa v replike navrhla konanie prerušiť v súvislosti s podanou ústavnou sťažnosťou. Na pojednávaní dňa 08.09.2020 žalobkyňa uviedla, že ústavná sťažnosť bola zamietnutá. Trvala na prerušení konania s odôvodnením, že Najvyšší súd SR vec sp.zn. 9Sžsk/94/2018 postúpil na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu, keď senát 9S sa nestotožňuje s právnym názorom, ktorý bol vyslovený veľkým senátom.

10. Podľa § 164 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

11. Ustanovenie § 164 CSP upravuje dôvod tzv. fakultatívneho prerušenia konania, z čoho vyplýva, že súd potrebu prerušenia konania zvaží, pričom nie je povinný konanie prerušiť tak ako pri dôvodoch tzv. obligatórneho prerušenia konania podľa § 162 ods. 1 CSP. Pri rozhodovaní sa, či konanie podľa § 164 CSP preruší alebo nie, musí súd prihliadať aj na zásadu hospodárnosti konania a na právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Preto by nemal prerušiť konanie podľa citovaného ustanovenia, ak nepredpokladá, že vyriešenie otázky v inom konaní bude mať pre dané konanie zásadný význam.

12. Predovšetkým súd poukazuje na skutočnosť, že konanie pred Ústavným súdom SR, z dôvodu ktorého chcela žalobkyňa konanie sp.zn. 11C/18/2020 pôvodne prerušiť, bolo skončené uznesením

Ústavného súdu SR č.k. II.ÚS 243/2020-54 zo dňa 26.05.2020 (č.l. 135) tak, že ústavné sťažnosti žalobkyne boli odmietnuté, vzhľadom na čo sa návrh na prerušenie konania do rozhodnutia o ústavnej sťažnosti stal bezdôvodným. Žalobkyňa napriek tomu zotrvala na návrhu na prerušenie konania a odôvodňovala potrebu prerušenia konania tým, že vec sp.zn. 9Sžsk/94/2018 bola postúpená na rozhodnutie veľkému senátu, pretože uvedený senát 9S sa nestotožňuje s právnym názorom, ktorý bol vyslovený veľkým senátom. Súd mal za to, že uvedené nie je dôvodom na prerušenie konania a prerušenie konania z takéhoto dôvodu by bolo v rozpore so zásadou rýchlosti konania a porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Súd pritom poukazuje na to, že postup podľa § 466 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), teda postúpenie veci na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu z dôvodu, že niektorý zo senátov najvyššieho súdu sa chce pri svojom rozhodovaní odchyliť od právne záväzného názoru vyjadreného v rozhodnutí veľkého senátu, nie je ničím obmedzený. Za týchto okolností by nebolo v súlade so zásadou rýchlosti konania vyčakať na skončenie konania pred veľkým senátom, pretože po jeho skončení by teoreticky mohlo byť iniciované ďalšie takéto konanie iným senátom najvyššieho súdu. Okrem toho súd poukazuje na skutočnosť, že v súčasnosti je zjednotenie právneho názoru správneho kolégia Najvyššieho súdu SR k uvedenej problematike (posúdenie právneho postavenia držiteľa licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (L1A) na účely sociálneho poistenia) uskutočnené uznesením veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Vs/1/2019 zo dňa 30.04.2019. Výsledkom postupu podľa § 466 ods. 3 SSP pritom nie je „anulovanie“ pôvodného rozhodnutia veľkého senátu, ale iba umožnenie konkrétnemu senátu Najvyššieho súdu SR (ktorý vec predloží veľkému senátu v zmysle § 466 ods. 3 SSP), aby sa pri svojom rozhodovaní v konkrétnej veci odchytil od inak právne záväzného názoru vyjadreného v rozhodnutí veľkého senátu. Rozhodnutie veľkého senátu však zostáva naďalej v platnosti a účinnosti a právny názor v ňom vyjadrený je naďalej pre senáty najvyššieho súdu záväzný.

13. Keďže nebol daný žiaden dôvod na prerušenie konania podľa navrhovaného ustanovenia § 164 CSP, pričom súd nezistil dôvody na prerušenie konania ani podľa ustanovenia § 162 ods. 1 CSP, návrh žalobkyne na prerušenie konania vo výroku I. tohto rozhodnutia zamietol.

14. Súd vykonal dokazovanie vyššie uvedenými listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou a žalovanými, pričom zistil nasledovný skutkový stav: Žalobkyňa vydala rozhodnutie č. 700-0412249316-GC04/16 zo dňa 04.11.2016 (č.l. 46), ktorým predpísala v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení A. (manželovi žalovanej v 1. rade a otcovi žalovanej v 2. rade) sumu 3.533,61 eura ako dlžné poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie a poistné na rezervný fond za obdobie 01/2014, 02/2014, 07/2014 až 12/2014. A.. U. S. podal voči rozhodnutiu odvolanie, pričom v priebehu odvolacieho konania dňa 16.01.2017 zomrel, z ktorého dôvodu rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť a žalobkyňou je evidované ako nepredpísané. Z uznesenia OS Trnava č.k. 11D/23/2017, D not 9/17-81 zo dňa 05.05.2017 (č.l. 3) vyplýva, že dedičkami po poručiteľovi A.. U. S. boli žalované v 1. a 2. rade. Žalobkyňa si predmetnú pohľadávku prihlásila do dedičského konania, avšak dedičky vyjadrili nesúhlas so zaradením pohľadávky do pasív dedičstva, preto pohľadávka nebola uvedená v konečnom uznesení o dedičstve. Žalobkyňa si výzvami uplatnila nárok na zaplatenie dlžnej sumy od žalovaných v 1. a 2. rade v zmysle § 470 Občianskeho zákonníka.

15. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

16. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

17. Podľa § 470 ods. 1 a 2. OZ, dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou. (1) Ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiteľovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu.(2)

18. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

19. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

20. Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „ZoSP“), spôsobilosť fyzickej osoby mať v právnych vzťahoch sociálneho poistenia práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou, prípadne vyhlásením za mŕtveho.

21. Podľa § 141 ods. 1 ZoSP, fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné platiť poistné, sú povinné poistné odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 147 ods. 1 až 3 ZoSP, právo predpísať poistné sa premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti, ak tento zákon neustanovuje inak. (1) Právo predpísať poistné sa nepremlčuje, ak nebola splnená povinnosť ustanovená v § 228 ods. 1 a § 231 ods. 1 písm. b). (2) Právo vymáhať poistné sa premlčí za šesť rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa poistné predpísalo. (3)

23. Podľa § 194 ods. 2 ZoSP, ak sa začalo konanie o povinnosti uhradiť preplatok na dávke, o povinnosti platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, pokuty a penále pred úmrtím účastníka konania, konanie sa dňom jeho úmrtia zastaví; rozhodnutie o zastavení konania sa nevydáva.

24. Medzi stranami nebolo sporným, že žalované v 1. a 2. rade sú dedičkami po poručiteľovi A., ktorému žalobkyňa rozhodnutím č. 7000412249316-GC04/16 zo dňa 04.11.2016 predpísala sumu 3.533,61 eura ako dlžné poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie a poistné do rezervného fondu solidarity za obdobie 1/2014, 2/2014, 7/2014 až 12/2014. V priebehu odvolacieho konania poručiteľ zomrel, preto uvedené rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť a žalobkyňou je evidované ako nepredpísané. Žalobkyňa si predmetnú pohľadávku prihlásila do dedičského konania, avšak dedičky vyjadrili nesúhlas so zaradením pohľadávky do pasív dedičstva, preto nebola pohľadávka uvedená v konečnom uznesení o dedičstve. Žalobkyňa sa v konaní domáha voči žalovaným v 1. a 2. rade nároku na zaplatenie dlžnej sumy v zmysle § 470 Občianskeho zákonníka.

25. Žalované v 1. a 2. rade vzniesli námietku premlčania nároku žalobkyne a zároveň namietali, že žalobkyňa voči poručiteľovi nevznikol za obdobie 1/2014, 2/2014, 7-12/2014 nárok na zaplatenie poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a poistného do rezervného fondu solidarity.

26. Keďže žalované vzniesli námietku premlčania nároku žalobkyne, bolo potrebné sa zaoberať dôvodnosťou vznesenej námietky a otázkou možného premlčania nároku.

27. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje a trvá ďalej vo forme naturálneho záväzku, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Účelom premlčania je tak jednak stimulovať subjekty k včasnému vykonaniu subjektívnych občianskych práv, jednak zamedziť tomu, aby dlžníci neboli ohľadom svojich povinností vystavení po časovo neurčitú dobu donucujúceho zákroku zo strany súdov.

28. V konaní sa uplatňuje nárok žalobkyne na úhradu poručiteľovho dlhu jeho dedičmi - žalovanými v 1. a 2. rade, čo predstavuje v zmysle § 489 OZ záväzok žalovaných vzniknutý z inej skutočnosti uvedenej v zákone (§ 470 ods. 1 OZ). Uvedený záväzok sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ, ktorá začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť) po prvý raz podaním žaloby na súde. Keďže v prípade žalobou uplatneného nároku ide o nedoplatky na poistnom vzniknuté v roku 2014, je zrejmé, že ak žaloba bola podaná na súde dňa 11.03.2020, bola podaná až po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Námietka premlčania vznesená žalovanými v 1. a 2. rade tak bola vznesená dôvodne, súd na ňu prihladol a z dôvodu premlčania nároku žalobkyne žalobu zamietol.

29. Súd mal za to, že nebol daný dôvod na aplikáciu ustanovení o premlčaní podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, pretože právny vzťah, obsahom ktorého je nárok žalobkyne na úhradu dlhu poručiteľa voči jeho dedičom, je súkromnoprávnym (občianskoprávnym) vzťahom, keďže smrťou poručiteľa zanikol jeho verejnoprávny vzťah zo sociálneho poistenia (§ 27 ods. 1 ZoSP), teda zanikol vzťah medzi poručiteľom a žalobkyňou. Smrť poručiteľa ako poistenca je právna skutočnosť, ktorá má za následok v zmysle § 460 OZ v spojení s § 470 ods.1 OZ vznik povinnosti dedičov uhradiť dlhy poručiteľa. Táto povinnosť je obsahom právneho vzťahu medzi veriteľom a dedičom, ktorý vznikol v dôsledku dlhu a uvedenej právnej skutočnosti, t.j. dedenia a tento vzťah má súkromnoprávnu (občianskoprávnu) povahu. O verejnoprávny vzťah by v mohlo ísť iba vtedy, ak by bol taký nárok voči dedičom výslovne upravený vo verejnoprávnom predpise, v tomto prípade v zákone č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Takýto nárok v uvedenom predpise však upravený nie je a žalované v 1. a 2. rade sa nestali účastníkmi správneho konania po smrti poručiteľa.

30. Zároveň súd poukazuje na Stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp.zn. Snj 39/2014 zo dňa 26.04.2016 (zverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 5/2016 - R 36/2016), v ktorom sa zjednotil výklad v otázke kompetenčného konfliktu o prejednanie a rozhodnutie sporu o uspokojenie dlhu poručiteľa voči dedičovi, pričom Najvyšší súd SR uzavrel, že „ak zdravotná poisťovňa, resp. postupník (§ 85g ods.1 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) uplatňuje nárok na uhradenie dlhu poručiteľa na poistnom [§ 85g ods.2 písm. a) a b) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov] a návrhom sa jeho splnenia domáha voči dedičovi, na rozhodnutie o takom návrhu je daná právomoc súdu v konaní podľa prvej až štvrtej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Súd sa v konaní o takom návrhu musí vysporiadať s otázkou, či návrhom uplatnený dlh poručiteľa je vymáhateľný, teda či voči nemu bol vydaný právoplatný výkaz nedoplatkov [§ 17a ods. 5 a 10 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení zákona č. 718/2004 Z.z.) v znení neskorších predpisov] alebo právoplatný platobný výmer (§ 77a ods. 8, § 85h ods.3 zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).“

31. Vo vyššie citovanom stanovisku zároveň Najvyšší súd SR uviedol právny názor, s ktorým sa tunajší súd stotožňuje, a síce že „zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že dedičia sú právnymi nástupcami poistenca ako subjektu verejného zdravotného poistenia. ... Nárok zdravotnej poisťovne na neuhradené poistné, o ktorom nebolo právoplatne rozhodnuté, zaniká smrťou poistenca a nemožno ho už predpísať dedičom ani ho od nich vymáhať. Smrť poručiteľa (platiteľa poistného) má v zmysle § 460 a § 470 Občianskeho zákonníka za následok vznik povinnosti dedičov uhradiť dlhy poručiteľa len z pohľadávky, predpísanej poručiteľovi právoplatným výkazom nedoplatkov alebo právoplatným platobným výmerom.“ Hoci stanovisko sa týka sporu vo veci zdravotného poistenia, súd mal za to, že je možné ho aplikovať aj na tu prejednávaný spor týkajúci sa sociálneho poistenia. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel súd k záveru, že žalované v 1. a 2. rade, hoci sú dedičkami poručiteľa, nie sú jeho právnymi nástupcami ako subjektu verejného sociálneho poistenia a prípadný nárok žalobkyne na neuhradené poistné, o ktorom nebolo do smrti poručiteľa právoplatne rozhodnuté, zanikol jeho smrťou a nemožno ho už predpísať žalovaným ako dedičom ani ho od nich vymáhať.

32. Nad rámec uvedeného súd dodáva, že žalobkyňa nepreukázala ani nárok na zaplatenie dlžného poistného od poručiteľa žalovaných v 1. a 2. rade. Súd pritom poukazuje na jednoznačné závery veľkého senátu Najvyššieho súdu SR v uznesení sp.zn. 1Vs/1/2019 zo dňa 30.04.2019 k uvedenej problematike (posúdenie právneho postavenia držiteľa licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (L1A) na účely sociálneho poistenia), keď prijal odpovede na nastolené otázky v tom zmysle, že „podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samostatná zdravotnícka prax je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení, a preto licencia L1A nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody /zmluvy/ s iným poskytovateľom. Pojem samostatná

zdravotnícka prax v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. vykonávaná na základe licencie L1A nie je možné bez ďalšieho stotožniť s pojmom samostatná zárobková činnosť v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. a pojem licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu pre účely sociálneho poistenia.“

33. Rozhodnutie veľkého senátu správneho kolégia je výsledkom zjednocovacej činnosti v rámci správneho kolégia Najvyššieho súdu SR v otázkach, ktoré boli veľkému senátu kasačným senátom postúpené. Z vyššie citovaného uznesenia Najvyššieho súdu SR je zrejмый právny záver, s ktorým sa tunajší súd stotožňuje, a síce že licencie L1A sama o sebe nezakladá účasť lekára na sociálnom poistení. Z rozhodnutí Trnavského samosprávneho kraja č.j. TA/2006/3598 zo dňa 20.09.2006, č. TA/00962/2013/OZaHF-007 zo dňa 07.10.2013 a č. TA/00962/2013/OZaHF-009 zo dňa 07.10.2013 mal súd za preukázané, že poručiťel mal ako samostatne zárobkovo činná osoba účasť na sociálnom poistení len do 31.12.2013, pretože do tohto dátumu prevádzkoval zdravotnícke zariadenie v ambulancii - kategórii lekár v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo ako fyzická osoba.

34. Vzhľadom na všetko vyššie uvedené súd žalobu vo výroku II. rozsudku zamietol.

35. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

38. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

39. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalované v 1. a 2. rade boli v celom rozsahu úspešné, čo v konečnom dôsledku znamená ich nárok voči žalobkyni na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100%, o čom súd rozhodol vo výroku III. rozsudku. V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden dôvod na aplikáciu § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.